

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSEGENEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Hétfőre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelék).

XIII. Alfonzó spanyol király.

A múlt hó közepén lépett trónra XIII. Alfonzó spanyol király, aki helyett kiskorúsága ideje alatt édes anyja az özvegy királyné Mária Krisztina uralkodott. Alfonzó király jelenleg 16 éves s a spanyol törvények szerint a 16-ik betöltött év nagykorúság számba megy. Alfonzó király azonban fiatal kora daczára nem gyerek már, hanem komolyan gondolkodó ifju, aki jól fölfogta a helyzetet, melybe ezt az országot szerencsétlen háboruk és gazdasági csapások sodorták.

Mert az özvegy királyné uralkodása alatt ugyancsak sokszor meg-ingott a spanyol trón, de a királyné az ő higgadt erélyességével mindannyiszor meg-örizte a trónt fia részére.

Másképp áll azonban a dolog az ország földrajzi helyzetével, XIII.

Alfonzó, aki még néhány év előtt úgy tanulta a földrajzot, hogy trónját és oly hatalmas uralkodócsaládból vesz királynét, amely elég erős lesz királyságát támogatni.

XIII. Alfonzó spanyol király.

Spanyolország legvirágzóbb gyarmatai: Kuba és a Fillipi szigetek, joggal kérhetné számon édes anyjától:

— *Hová lettek az én szép szigeteim!*

Ebben az egykor hatalmas országban ugyanis most sincs békesség a spanyol nép forró vérü szenvedélyes indulatra, bosszuállásra hajló nép s politikai pártok vannak, melyek köztársaságot akarnak Spanyolországból.

Azonfelül ott van Don Karlos a trónkövetelő, aki XIII. Alfonzó trónraléptével már megfujta a harci riadót.

Alfonzó trónralépte nagy ünnepélyességgel ment végbe, — a fiatal gyenge királyban vajjon lesz-e sziklaszilárdság, tetterő arra, hogy apái örökét bölcs kormányzásával megerősítse? Mindenesetre házassága révén biztosítani fogja

Az impregnált takarmányrépamagvak

a legnagyobb csiraképességgel birnak és a legbiztosabb termést adják.

Kaphatók csakis:

MAUTHNER ÖDÖN császári és királyi udvari magkereskedésében
BUDAPESTEN.

Béke.

Dél-Afrikában békét kötött az angol és a bur. Megkönnyebbült szívvél sóhajtunk föl: hála Istennek! 1899. október tizedikétől 1902. június elsejéig, tehát harmadfél esztendőnél tovább folyt a harc, mely háboru alatt minden dicsőség a buroké volt. Az angol-bur háboru kegyetlenségei csak szegényére voltak Angliának, de egyszersmint ekkora hadsereggel még nem vonult harcba és ily szörnyüségessé nagy összeget még nem áldozot hadi költségekre Anglia, mint a délafrikai háboruban. Kifáradt a harcban az angol, ellankadt a bur, de csodás szívóssággal kitartottak. A béke föltételeken is két hónapig alkudoztak, míg létre jött. És nem a legyőzött burokkal kötött békét Anglia, mert a bur az utolsó napig hadviselő ellenfél és erős ellenfél volt. Az angol hadsereg megszállotta Transzvál és Oránzs szabad bur államok fővárosait és egyes részeit, de a burokat leverni nem tudta. Viszont a burok is kezükben tartották hazájok nagyobb részét, de az angolt onnan kiverni nem bírták.

Végre választani kellett a végnélküli háboru, vagy a tisztességes béke között. Az angol sereg kifáradt, tizszer annyi embert vesztett, mint a burok és Edvárd angol király is óhajtotta a békét. Azt kívánta, hogy mikor fejére teszi a koronát béke legyen birodalmában.

Béke van.

A bur vezérek aláírták a békeszerződést, a bur nemzetgyűlés Vereenigingben elfogadta. Az angol kormány képviselőjében Kitchener fővezér és Milner kormányzó irták alá az okiratot. A burok elismerték Edvárd angol király fenhatóságát.

Az összes harcban álló polgárok személyes szabadságukat és tulajdonaikat megtartják. A bur foglyok, ha kijelentik, hogy Edvárd király fenhatóságát elfogadják, visszazállíttatnak hazájukba, hol egyelőre katonai kormány lesz és csak később nyernek polgári kormányt, ha a helyzet megengedi, ha a kedélyek általánosan lecsillapulnak.

Az Európában élő bur küldöttség bántalmatlanul visszautazhat hazájába, csupán Leyds dr. van kitiltva Dél-Afrikából.

A béke megszavazásánál 54 bur vezér a béke mellett, 6 pedig a béke ellen szavazott. Ebből látható, hogy a békét a burok is óhajtották, ha elfogadható feltételeket szabhatnak benne.

A történelem pedig aranybetűkkel írja föl lapjaira a bur nemzet hősiességét, vitézségét, kik függetlenségüket elvesztették, de talán nem örökre!?!...

Szittyá.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház szerdán ülést tartott, melyen egész sereg jelentést terjesztett elő *Dániel Gábor* alelnök. A jelentések közül éljenzéssel fogadta a függetlenségi párt azokat a fölratokat, melyek *Kossuth Lajos* érdemeinek törvénybe iktatását követelték. Ezután *Pavlyovics* Lyubomir szerb nemzetiségű vadrácz képviselő mondott ismét a magyar érzelmet mélyen sértő beszédet, melyben azt követelte, hogy a karlóczai szerb egyházi kongresszus napirendjét terjeszsze elő.

— Kinek a nevében beszél? — kérdezte *László Mihály*.

— A szerb nép nevében! — gögösködött *Pavlyovics*.

— Az ilyen izgató csak a maga nevében beszélhet! — szólt ismét *László Mihály*.

Széll Kálmán miniszterelnök azután megadta a szerb nemzetiségi izgatónak a választ, rámutatva arra, hogy milyen hazafiatlan ezélok rejtőznek a nemzetiségi képviselők felszólalása mögött. Végül megállapították, hogy a legközelebbi ülés a jövő kedden lesz, elintézik a még fontos javaslatokat, azután a képviselők elmennek a nagy nyári vakációra, ki haza aratni, ki a fürdőbe, hogy kipihenjék a törvényhozás nagy fáradalmait.

Az országos bizottságból.

A magyar delegáció vagyis országos bizottság a múlt *pénteken* a külügyi költségvetést tárgyalta. Ott volt *Goluchowszky* külügy-, báró *Krieghammer* hadügy-, *Kállay* Béni közös pénzügy-, *Széll* Kálmán magyar miniszterelnök, az uralkodó után Ausztria-Magyarország legnagyobb urai s a magyar néptől pénzt kértek, igen sok pénzt. A tanácskozás során *Holló* Lajos és *Rakovszky* István rámutattak arra, hogy Nagynémetországból kiindulva a szászok között, Torontálban s a Bánságban bérenezek izgatnak a magyar államiség ellen. *Kállay* közös pénzügyminiszter és *Széll* miniszterelnök elítélték ezt az izgatást s a kormányelnök kijelentette, hogy ő vállalkozik arra, hogy a magyarelles izgatást csirájában elfojtsa.

A *szombati* ülésre, amikor Bosznia költségvetését tárgyalták, egy csomó turbános, fezes török, bégek, agák, basák is eljöttek, hogy tüntessenek a kormányzójuk, *Kállay* politikája ellen, mely szerintük erőszakos, szabadságtipró. *Rakovszky* István, majd *Okolicsányi* László adták elő a bosnyákok panaszeit, melyekből a legsúlyosabb az, hogy aki egyszer Boszniából kivándorol, annak a szülővárosába való visszatérést többé meg nem engedik. *Kállay* Béni bosnyák alkirály szép magyar beszédben védelmezte meg politikáját, rámutatva arra, hogy a bosnyák törökök még a török szultánnal is elégedetlenek voltak, mert minden szabadságot maguknak akarnak, másoknak, a keresztényeknek meg semmit.

Hétfőn a hadügyi költségvetést tárgyalták, melyben a több százmillión kívül *Krieghammer* hadügyminiszter még esekély 38 milliót kér uj ágyukra. Gróf *Zichy* János nem szavazza meg ezeket a milliókat. *Bolgár* Ferencz, gróf *Wilezek* Frigyes és *Hieronymi* Károly a magyarság érvényesülését követelték a közös hadseregben. Gróf *Tisza* István nagy adakozó kedvében azt mondta, hogy ő bizony örömmel szavazza meg az ország pénzéből a kért 38 millióes-

kát. *Sághy* Gyula pedig azt követelte, hogy a katonai iskolákba az ingyenes helyekre magyar katonagyerekeket vegyenek fel, ne pedig az osztrák gránicésárok fiainak kedvezzenek itt is.

Kedden folytatták a hadügyi tárgyalást, mikor is *Rokonszky* követelte a magyar ipar részesedését is a hadiszállításokban, amit *Jekelfalussy* altábornagy meg is ígért. *Leszkáry* Gyula kijelentette, hogy az ország többé már nem bír meg új terheket s azért egy krajczárt sem szavaz meg a hadügyminiszternek. *Holló* Lajos azt kérdezte, hogy igaz-e, hogy Kinában a magyar katonák puczolták a porosz katonák bakkancsait, majd pedig követelte, hogy a hadsereg magyar részében magyar legyen a szolgálati és a vezényleti nyelv is. *Jekelfalussy* altábornagy a hadügyminiszter nevében felháborodással utasította vissza a bakkancspuczolásra vonatkozó vádat. Azután megszavaztak mindent, rendes költséget, póthitelt, új hitelt, rendkívüli hitelt s *Münnich* Aurel előadó nagy adakozási kedvében még az égbeli csillagokat is egytől-egyig a hadügyminiszternek szavazta volna meg.

Egy nóta miatt...

Sok keserősége van a magyarnak egy nóta miatt, melyet „**Gotterhalté**”-nak hívnak. Nem elég a nagy adó, a rossz megélhetés, jégverés, tüzkárok, árvizek, hanem az a gyászos nóta is keseríti az életünket, eszünkbe juttatja apáink szenvedéseit, küzdelmeit az ármány ellen. Pedig nem kell a magyarnak az a busemlékű nóta, anélkül is elég szomorú az élet, küzdelmes a napikenyer. Még az imádságunkat is megmételtyezik a Gotterhaltéval, de hála az égnek és a magyarok Istenének, akadnak ma is a fiatalság körében magyar jellemek. Így a losonezi tanítóképző-intézet derék, hazafias ifjúsága példát mutatott, hogy miként kell már végre egyszer s mindenkorra lefuvatni a gyászos múlt minden borzalmas és fájó emlékét lelkünkbe idéző Gotterhaltét. Az urnapi körmenet alkalmával ugyanis a losonezi 25-ik gyalogezred zenekara három izben is harsogtatni kezdte a Gotterhaltét, sőt még a templomban is ezzel keserítette meg a közönséget. Az istentiszteleten résztvett tanítóképző-intézeti ifjúság kifütyölte a Gotterhaltét s minden akkordját „*abezug! le vele!*” kiáltással kísérte, ami persze alaposan felfortyantotta a bandistákat, de nem tehettek ellene semmit.

Igen helyesen tették, mert az a nóta nem egyházi nóta, nem zsoltár, nem szentének és nem Isten dicsőítése alkalmára való.

A kolozsvári tanulóifjúság a losonezinál is erősebb lehurrogásra és tüntetésre készült, de a kolozsvári apátplébános, előre megtudva a tüntetésrekészü-

lést, a katonazenét mellőzte az urnapi ájtatos körmenetből. Jövőre pedig a tüzoltó- vagy a polgári rezesbandát fogja fölkeríteni, hogy előre betanulva, szent dallamokat játszanak az urnapi körmenet alkalmával. Mindenesetre szép vívmány. Vallásunkat, hitünket buzgó szeretettel ápoljuk, de a szent ima alatt magyar mivoltunkat sértő német Gotterhaltékat sehol se engedjük. Az a gyászos emlékű nóta nem tartozik egyházi énekeink közé, csak a fekete-sárga osztrák törekvés belopta, hogy ezáltal még az imádságunkat is elnémetesítse, de ne engedjük és jövőre minden magyar városban kövessék a losonezi és kolozsvári tanulóifjúság példáját.

Magyarok szaporodása.

Egykor azt mondta a legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István: Oly kevesen vagyunk mi magyarok, hogy az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmezni. Azóta fordult egyet a világ. Szegényebbek lettünk ugyan, magyar véreink közül százezrek vándoroltak ki idegenbe s ezek közt még az anyaságra hivatott fiatal nők is. De mindazáltal szaporodtunk. A magyar faj szívósságának az az ereje, mely ezer esztendőnél tovább itt tart már bennünket, minden ellenséges áskálódás ellenére magába szívja a nemzetiségeket s akiknek dédapjai talán még a magyarok elien viseltek fegyvert. A beolvadás következtében azoknak unokái majdan jó magyar hazafiak lesznek. A magyarság örvendetes szaporodásáról, térfoglalásáról ad most hirt az országos statisztikai hivatal is, mely összeállította a legutóbbi népszámlálás főbb eredményeit. Ebből látjuk, hogy a mi magyar fajunk nemesak számszerint emelkedett, de nagyot nőtt közművelődési tekintetben is. *Az ország 19.254.550 lakosából 8.742.301 a magyar anyanyelvű, vagyis az egész magyar birodalom 45.4 százaléka, míg 1890-ben 42.8 százalék volt a magyar állampolgár.* A szorosan vett Magyarországon, a Dráván innét a magyarság meghaladta már az 51.4 százalékot, nem henczegethetnek tehát tovább a tulzó nemzetiségű zöldsászok, ráczok, oláhok, hogy ők együtt többen vannak, mint mi magyarok, mert még Horvátországban is nagyot növekedtünk. A nemzetiségek csak egyre fogynak. A magyarok után eddig az oláhok voltak legtöbben. Ezeknek a száma ma az ország lakosságában csak 14.5 százalék, a németeké 11.1, a tótoké 10.5 százalék, a szerbeké még kevesebb. Közművelődési tekintetben ma már irni és olvasni tud a lakosságának 59.0 százaléka, *A magyarul tudók száma az országban pedig több tíz milliónál.* És ezt az örvendetes eredményt legnagyobb részben közművelődésünk szerény közkatónáinak, a néptanítóknak

■ A JENNER-PASTEUR-FÉLE OLTÓANYAGOT SZÁLLITJA: ■

A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 31.
Az anyagok a legjobb tudományos módszer szerint készülnek PERTIK PROFESSOR felügyelete alatt.

VÉDŐOLTÁSOK

LÉPFENE ELLEN.

Az anyag hónapokig eltartható.
Biztos védelmet nyújt.
Lovak, birkák és szarvasmarháknak.

Egy birka oltása 12 fillér.
Egy ló vagy szarvasmarha oltása 24 fillér.

SERTÉSEK OLTÁSA

ORBÁNCZ ELLEN

RAPID-SZÉRUM:

az orbánczos fertőzésnek kitett sertéseket 1-2 óra alatt biztosan megmenti a veszélytől.
Egy sertés szérumos oltása 30 fillér.
A rendes Pasteur-féle oltóanyag sertésenként 12 fillér.

köszönhetjük. Emeljünk kalapot előttük, mert nagyobbak ők, mint a hadvezérek. Az ő működésük eredménye lesz, hogy ha így haladunk, hogy ötven esztendő múlva lesz ebben az országban *husz millió magyar*. És akkor nem fog erőt venni rajtunk többé a német, se muszka, még talán a pokloknak kapui sem. S ha Árpád apánk majdan letekint az égből erre a husz millió magyarra, az öröme könnye szakad ki szeméből.

Hizeleg a német!

Az örkényi határból *Mondják, hogy czélt nem talál,*
Az új ágyu hangja szól, *Mégis megvenni muszáj!*

Agyudörgés zugott mult héten az örkényi határban. Kipróbálták az új ágyukat, melyek beszerzésére 38 millió többkiadást vettek fel a jövő évi költségvetésbe, ennyivel akarnak többet kisajtolni a magyar ember zsebéből. Hogy a hatás meglegyen, elhívták oda a magyar közösüges urakat is.

Es hizegett a német!...

Nem huzatott Gotterhaltét, hanem Rákóczi indulóval fogadta a magyar küldöttséget, akik ugyan nem sokat értenek az ágyuhoz, de hát ők szavazták meg a rengeteg pénzt a magyar ember zsebéből az új ágyukra.

Még itt sem állott meg a német hizegése. Ujabb édes madzagot is tudott huzni a magyar ember — fülébe. Valami esingi-lingi nótába bele szöttefonta a Kossuth nótát is. Bolondulj magyar, de fizess. Az új ágyuk próbája után erős vádakkal támadták meg a lapok és kétségbe vonták azok jóságát. Am a tüzérség vezetősége mindedig nem igazolta magát e vádakkal szembe.

Félő, hogy ugy járunk az új ágyukkal, mint a Manlicher puskákkal annak idején. Azokat is megvettük, aztán hamar-hamar igen nehezeknek találtuk és kisebb alakban még egyszer megvettük. Ez a Rákóczi és Kossuth nótás német hizegés alighanem drága lesz nekünk...

Tanácskozás a felvidéki kivándorlásról.

A mult héten két napig tartott tanácskozás folyt Miskolcon, a felvidék egyik gőzpontjában arról, hogy miképpen lehetne az ijesztő mérveket öltött amerikai kivándorlást a felső magyarországi szegény nép közt megakadályozni.

Ezt az országrészi tanácskozást követni fogja még a nyár folyamán három ilyen tanácskozás az ország különböző vidékén, mert bajok, orvoslásra szoruló bajok vannak ám más vidékeken is; így a székely nép, mely a keleti határon maroknyi tömegével is valóságos védőbástyája ments vára a magyar nemzeti állameszmének, szintén pusztul, szerteszűlik Romániában és Bukovinában, ugy hogyha az ottani bajokra a törvényhozás és társadalom sürgősen meg nem találja az orvosságot, elkövetkezik ennek a népnek végpusztulása s veszélybe kerül a magyarság ügye az erdélyi részeken. A nyár folyamán tehát a székelymentésről is lesz a helyszínen tanácskozás; azután a délvidéken, honnan hazafias német földmives népünk huzódik ki Amerikába.

A felvidéki tanácskozást *Miklós Ödön* volt államtitkár vezette, résztvett azon 22 vármegye gazdasági közönsége, főispánjai, alispánjai és a társadalmi testületek egész zöme. A tanácskozás során meg-

állapították, hogy a bajok gyökere a nép gazdasági elmaradásában rejlik és abban is, hogy az alsóbb néposztálylyal az u. n. kis emberrel nem foglalkozott senki harmincz álló esztendeig, ugy hogy ez magára hagyatva teljes erővel rohan lefelé a pusztulás lejtőjén.

A miskolci tanácskozáson oly javaslatokat vetettek föl a felszólalók, melyek ha megvalósítanak, jobb idő fog elkövetkezni erre a szegény felvidéki népre.

A kápolnai csata emléke.

Sok szent hely van e honfivérrel öntözött hazában. Minden megyében van zarándokhelye a magyarnak. Ezek között a szent helyek között a kápolnai csata helye igen emlékezetes. Ott mondotta Kossuth Lajos azt a gyönyörű imát a kápolnai esetettek felett negyvenkilenczben, május 26-án. Ezt a napot minden évben megünnepeli Heves vármegye igazi magyar népe. Az idén is megható ünnepet rendeztek.

Az ünneplők menete Egerből indult ki Kápolna vidékére. A rengő gabonamezőkön nemzeti zászlók lobogtak szanaszét, jelezve, hogy azon a helyen heverték a hazáért elesett honvédek. Gyászistentisztelet délelőtt 10 órakor kezdődött. Misét Sebestyén Ferencz, nyugalmazott plébános, 48/49-iki honvéd mondott. Miskolczban a dalkör énekelt. Szertartás után a „Kossuth Lajos azt üzenté” dal lelkes hangjai mellett vonultak ki a kápolnai emlékműhöz, melyet megkoszoroztak és szép beszédek, lelkesítő szövegek hangzottak el a szent szabadságért elesettek felett.

A szózat eléneklésével ért véget a magasztos ünnep, mely igen szép volt. Így tanul a magyar továbbra is lelkesülni a hősök sirhalmi felett és így oltogatjuk bele a fiatalság szívébe a hazaszeretet nemes érzelmeit, hogy ép lélekkel, igaz lelkesedéssel találja, ha jön a vész és: *mindnyájunknak el kell menni.*

Az EMKE. közgyűlése.

Az „Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület”, vagy miként rövidesen nevezik: EMKE, Kolozsváron tartotta tizennyolezadik rendes közgyűlését. Elnöki megnyitót gróf Béli Akos elnök mondott. Azután Sándor József orsz. képviselő alelnök főtítkárral előterjesztette az egyesület mult évi működéséről szóló jelentését és a költségvetést. A 150.221 korona 41 fillér évi jövedelem felhasználásának előadása és a segélyezések felsorolása után különösen kiterjed az egyesület honi ipari mozgalmára, melyet az EMKE lankadatlanul folytat, számítva a társadalom lelkes támogatására. A honi iparcikkok után 24.382 korona 73 fillér folyt be, a mi székely ipari célokra fordíthatni határozatott. Hangsúlyozza, hogy az EMKE-t nem vezetni anyagi célzat, csak az iparvédő mozgalomnak egy nemét vezette be, mely örvendetesen sikerült. Szóval ajánlja az EMKE példájának más erkölcsi testületek részéről való követését. A székely kérdésre nézve ismerteti az EMKE eddigi akezióit, kimutatván, hogy az egyesület félig szinte székely egyesület, örömet fejezven ki, hogy 18 évi szakadatlan küzdelme után végre a kormány is kezébe vette a nagyfontosságú ügy megoldását, amely az erdélyi kérdés kulcsa s ezzel következményeiben az egész magyar államra kihat. A jelentést mindenben tudomásul vette a közgyűlés és a költségvetést elfogadta.

Dr. Csernátoni Gyula tanfelügyelőnek azt az indítványát, hogy az egyesület jövőre a személyi és járadék-segélyek helyett egész évi jövedelmét, amely eddigelé is 150.221 kor. 41 fillér. első sorban falusi iskolák építésére fordítsa, szintén elfogadta a közgyűlés.

A jelölő bizottság indítványára a közgyűlés közfelkiáltással újra megválasztotta az igazgatóválasztmány eddigi tagjait.

A jövő évi közgyűlést Alsó-Fehér vármegye főispánjának és Nagy-Ényed város polgármesterének meghívására Nagy-Ényeden tartják.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Szövetkezeteink dicsérete.

A magyar szövetkezetek most mutatkoztak be jóformán a külföld előtt. Megemlékeztünk arról, hogy mintegy 50 angol mezőgazda tett tanulmányutat Magyarországon s ez alkalommal az aradmegyei kirándulás alkalmával felkeresték a pécskai gabona-értékesítő, a német-peregi tej- és a kis-peregi fogyasztási és értékesítő szövetkezetet. Az angol vendégeket általában véve meglepte szövetkezeteink egyszerű, de e mellett czélszerű berendezése, különösen csodálkoztak azon, hogy ezek a szövetkezetek minden kiválóbb kereskedelmi képzettség nélkül oly pompásan ki tudják elégíteni a fogyasztók igényét. A német-peregi tejszövetkezetnél nagyon tetszett a mintaszerű berendezés, amely annak daczára, hogy csak egyszerű faluban van, mégis a modern kor színvonalán áll. Hazájukba visszatérve, bizonyára az angolok kedvesen fognak visszaemlékezni e szövetkezeti látogatásokra, hirdetni fogják, hogy a magyar szövetkezeti ügy kinőtt a régi szerény kereteből, hirdetni fogják azt, hogy a magyar nép józansága, a tömörülés utáni vágya megtermette máris eredményét. A vendégeket kalauzolók bizonyára felvilágosították az angolokat arról is, mennyi hasznát vette már a magyar nép a szövetkezésnek. Erre éppen legjobb példa volt ugy Kis-Pereg, mint Német-Pereg, mint pedig Magyar-Pécska községeknek lakossága, amelyről kétségtelenül el kell ismerni hogy a józan haladás s a boldogulás útján van. Ebben nagy része volt azoknak a szövetkezeteknek, amelyek törekszenek e községekben az anyagi jólétet emelni, az erkölcsi érzést fejleszteni. Az angol vendégek Budapesten való tartózkodásukkor a Köztelken együttes értekezletet tartottak a magyar szövetkezeti ügy vezérférfiaival, ez alkalommal megismertették velük a magyar szövetkezetek jelen helyzetét. Ugyanitt megtekintették a Központi Minta-pinceze helyiségeit. Debreczenben a szőlő és bortermelő szövetkezet tanulmányozása foglalta le idejüknek nagy részét. Ezek a nagyobb szövetkezetek fénypontját képezték minden esetre annak a tanulmány-nak, amelyeket szövetkezeti téren nálunk tettek és maradandó emléket hagynak a vendégszeretettel fogadott látogatásnak a mintapinceze, a debreczeni szövetkezet ugyanis nagyobb mennyiségű bort vizs külföldre, az angolok megismerhették a boroknak kiválóságát, bizonyára nem fognak késni minél több üzleti összeköttetést létesíteni a magyar bortermelők között.

Örömmel jegyezzük fel mindezeket mint a magyar szövetkezeti ügynek dicséretét, eredményeit s reméljük, hogy hasonlóknak továbbra is lesz része ennek az üdvös, a nemzet megmentésére irányuló mozgalomnak.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

Megsemmisített megbízólevél. Hovatovább több-több képviselői megbízólevelet semmisítenek meg a Kuriánál, ami a képviselőválasztásoknál való visszaélésekre hozott törvény jó alkalmazását mutatja. Szükséges, hogy beálljon a tiszta választások ideje, hogy a magyar ember szive érzelmei szerint szavazzon és ne a zsebje, meg a toroka szerint. A kir. Kuria I. választási tanácsa Paiss Andor elnöklete alatt mult szombaton hirdette ki ítéletét a dr. Baross János esongrádi országgyűlési képviselő megbízólevele ügyében. A Kuria a választást megsemmisítette, Baross János képviselő választó- és választható-jogát egy évre felfüggesztette és kötelezte Baross a vizsgálati költségek fizetésére. A vizsgálat összes iratait, Hegyi Antalra vonatkozólag is, átteszik az igazságügyminiszteriumhoz, mert Hegyi Antal ellenében is olyan cselekményeket igazolt a vizsgálat, a melyeket a törvény értelmében meg kell torolni. Az ítélet indokolása szerint a Kuria beigazolta, látta, hogy Fekete Lajos, Kaszaniczky Dénes és Szlávik János álürügyek alatt adtak olyan lakomákat, amely lakomákat nyilván Baross János megválasztása érdekében rendeztek s ezeken a lakomákon Baross is részt vett. Világos, hogy e lakomákat a képviselő költségére és beleegyezésével rendezték azért, hogy a választókat Baross János javára megnyerjék. A vizsgálat kiderítette azt is, hogy Baross János maga is befolyásolta a választókat. Ezért kellett felfüggeszteni a választói jogát, ami miatt természetesen az új választáson nem vállalhat jelöltséget.

Pórujárt lótolvajok. Bozgan Simon ó-fazekasvarsándi gazda arra ébredt, hogy három kedves lovát elkötötték az istállóból. A csendőrök azonnal megindította a nyomozást és már pár nap mulva siker jutalmazta működését, mert a két lókötő: Buna Juon ó-szentannai és Muntyán Alexa mikalakai jómadarak kézrekerültek és velük együtt a három ló. A csendőrök a világosi járás-bírónak adták át a lótolvajokat, hol most egy-ideig alkalmuk lesz a bírósági börtönben énekelgetni különféle népdalokat, melyekben a betyárok, lovak és lókötés csodálatos regevilágban egyesülnek.

Halálra ítélt rablójilkosok. Tavalý, november 15-én a temesvármegyei Szolcsikán megölték és kirabolták Gergus Koszta kereskedőt és feleségét. A csendőrség nyomos gyanuokok alapján letartóztatta Ignýia Mihályt, Panca Bertalant, Adegá Mihályt és Konstantin Illiát, akik a vizsgálat során tagadták ugyan a szörnyű cselekményt, de a bíróság elegendő bizonyítékokat talált ellenük s rablás és jilkosság büntette miatt vád alá helyezte

őket. De vád alá helyezte Czárán Tódor volt községi bírót is, aki a gonosztevők orgazdája volt s ismerte kegyetlen tervüket és Margus Mihályt a meggyilkolt házaspár szolgáját. A fehértemplomi esküdtbíróóság hat napon keresztül tárgyalta a gyilkosok bünpörét. A vádlottak a tárgyalás során is tagadtak mindent, de százhusz tanu, akiket a bíróság kihallgatott, ellenük vallott, úgy hogy az esküdtek a négy fővádlottat a gyilkosság és rablás büntetésében bűnösnek mondták ki, a másik kettőt bűnsegédnek. A törvényszék kihirdette az ítéletet. Ingyiát, Panczát, Adegát és Konstantint kötél általi halálra, Czáránt tizenkét, Margust tíz évi fegyházra ítélte. A gonosztevők nyugodtan hallgatták az ítéletet s mindnyájan semmisségi panaszt jelentettek be.

Betörő inasgyerek. Vörös Mihály 17 éves molnár-tanoncz Szeghalmon a Pusztay és társa gőzmalmban volt alkalmazva. Gazdájának egyszer csak feltűnt, hogy a malomból a buza, daczára annak, hogy az éjjel zárva van, egyre fogy. Utána járt a dolognak s kitűnt, hogy a Miska gyerek, ki odahaza lakik szüleinél, a malom ablakán keresztül már tudj' Isten mióta dézsmálgatja a buzát s hordja a piacra a kofaasszonyoknak, ahol valami csekély nyalánkságokért vagy egy pár fillérért eladogatja. A rendőrség az inast persze rögtön nyakonesipte, hol beismerte, hogy már régebb idő óta üzi a lopás eme jövedelmező mesterségét. A rendőrség átadta a fiut a hatóságoknak.

• MI UJSÁG? •

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése május hó 31-én lejárt és akiknek mai számunkhoz postautalványt mellékelünk, felkérjük, hogy előfizetésüket mielőbb be- küldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

A „Független Ujság“ kiadóhivatala.

Pável püspök meghalt. Pável Mihály nagyváradi görög katolikus püspök, valóságos belső titkos tanácsos, szlatinai birtokán, a hóv két hét előtt üdülés végett érkezett — mint Máramarosszigetről jelentik — vasárnapra viradó éjjel 1 és fél órakor szívszélhűdésben hirtelen elhunyt. A püspök az utóbbi időben sokat betegeskedett. Legutóbb is azért hagyta el a zajos Nagyváradot, hogy falusi magányban gyógyulást keressen. Pável püspök jótékonyágáról volt híres. Sokat osztogatott, nagy alapítványokat tett s*igy áldás kíséri mindenfelől temetési útjában.

Szüz Mária megjelenése. Csodás mesék, ha keletkeznek az országban, azt egy híres történetírónk, nagyajtai Cserei Mihály úgy magyarázta, hogy közel háborút jelent. Pedig régen nem volt háború. Napjainkban igen gyakoriak a csodaesetek. Ilyen dologról adnak hírt Temesvárról is. A parácsi 9-es számú őrházban lakó Horváth vasutór hatéves fia azt meséli, hogy megjelent előtte a Szüz Mária. Mikor ennek híre terjedt, a nép óriási tömegben zarándokolt az őrházhoz. Anyira ellepték a ház

környékét, hogy a vonatok közlekedését is veszélyeztették. Végre is a csendőröknek kellett közbelépniök, hogy a vágányokat szabaddá tegyék. Csak nem fog betelni a régi történetíró jövendölése!

Pénz a tehén gyomrában. Kigyósi Péter a nyirbátori legutóbbi vásárra bevitte a Riska tehenét. Kellott volna a pénz egy kis adóra és holmi egy másra, de bizony vevő nem akadt. Már oszlott a vásár, mikor odajött egy kupez és hosszas szóbeszéd után 90 koronában megalkudtak s parolát esaptak a tehenre. Az öreg Riska azonban a hosszas ácsorgás alatt megéhezett és araszos nyelvvel oda kapott a kupez kezéhez, ki markában tartotta a 90 koronát és nagy hirtelenséggel lenyelte a saját vételárát. Lett erre nagy perpatvar, háboruság! Kigyósi Péter nem adta a Riskát, míg pénzt nem lát, azt pedig nem láthattott, mert a tehén gyomrában pihent. Végre is abban egyeztek meg, hogy a mészárosnak adják el az állatot; a vevő veszteségére, ki aztán nagy hirtelen le is vágta a vén Riskát és előkerült a Riskát illető vételár.

Farkasok garázdálkodnak Szentkirály Udvarhely-megyei községben. Alig van éjszaka, melyen a községben látogatást nem tennének s néhány bárány áldozatul nem esnek. Valóságos rettegésben tartják már a község gazdáit, kik egész éjszakákon át virasztanak puskák és vasvillákkal fölfegyverkezve — eredménytelenül. Egy kis hajtóvadászatot rendeznek bizonyára a tulságosan megbátorodott ordások elejtésére, mert a farkasok járásának most nyár kezdetén nincs ideje.

Szegény gyermekek nyaralása. A budapesti szünidei gyermektelep-egyesület választmánya a következő nyaraló helyeken helyezte el a székes-fővárosi szegény gyermekek közül: Zebegényben 140, Nagybánya 140, Trecsében 100 gyermek, Lellén 100, Eresiben 80, Csizen 40, Lipiken 40, Czirkveniczán 100 gyermek fog elhelyeztetni. Czirkvenicán Klotild főherceggasszony kegyelméből a László-otthonban helyeztetnek el. Összesen 740 gyermek lesz e szerint ellátva és a fojtó budapesti levegőről egészséges vidékre üdülésre vive, bár tizszer annyi esenevész gyerek várta az üdülést.

Vasuti rablók az arad-piski vonalon. A mult hó végén az arad-piski éjjeli vonatot eddig ismeretlen tettesek kirabolták. Az eddigi nyomozat annyit megállapított, hogy a lopás minden valószínűség szerint Glogovác és Arad között történhetett. Az egyik teher-kocsiról mintegy 12,000 korona értékű kávé, rizs és egyéb árut loptak el. A nyomozat azt is megállapítja, hogy a tettes nem lehet más, mint alkalmazott, mert idegen semmiféle körülmények között sem tud az árukhoz eljutni.

Vesztett kutya veszedelem Nagyváradon. Lecs-ről egy veszett kutya, miután ott több ebet összemart, beszabadult szombaton Nagyváradra. Itt jártában Palotay honvéd-kezelőtiszt kecskáját, azonkívül a légszeszgyár udvarán és a Vámház-utcán több ebet összemart. A veszett állat ezután elmenekült. A meg-mart ebeket átadták a gypmesternek.

Halálba ment szerelmesek. A lovasberényi katolikus temetőben halva találták Albrecht József 27 éves lovasberényi illetőségű, budapesti gyári munkást és mellette vérben Kenyér Juliána 16 éves pákozdi illetőségű budapesti gyári munkásnőt. A férfi kétszer lőtt a leányra, azután magára lőtt. Albrecht meghalt, de a leány még életben van s a székesfehérvári

közvívóházba vitték. A szerelmi dráma oka házassági akadály volt. A leány elmondta, hogy holt vőlegényét kirabolták. — Szent-Lőrinczen a budapesti közönség kedvelt nyaralóhelyén Urbánék Ottó első honvéd-gyalóezredbeli közlegény halántékon lőtte szeretőjét, Pető Terka cselédleányt, aztán a maga fejébe is golyót röpített. A Szent-Lőrinczen nyaraló Vámosy Gyula dr. fővárosi orvos, a kit a lövések durrogása szintén oda esalt, megállapította, hogy a leány meghalt, a legény pedig életveszedelmesen megsebesült. A halottat a kispesti halottasházba vitték, a honvédet pedig a katonai kórházba szállították. A szerelmes pár félévvel ezelőtt már egyszer halálra szánta magát; akkor mérget ittak, de csakhamar fölépültek.

Mulatság Apczon. Az apczi 48-as függetlenségi kör igen szépen sikerült mulatságot rendezett mult szombaton, Vass András elnöklete alatt. A közkedvelt kör tagjai teljes számmal voltak jelen a mulatságon, hol megjelent a helység színe-java. A közszeretben álló elnököt rózsakoszorúval tisztelték meg. A táncz viradtig tartott.

A Kossuth-fiuk nevelőnöje. Blindenmarkt községben egy 85 éves öreg kisasszony halt meg, Mathey Emilia, a ki mindhalálig büszkén emlegette, hogy a negyvennyolcas időkben nevelő volt Kossuth Lajosnál s a gyermekeknek ő viselte gondját, mikor Kossuth feleségével Törökországba menekült. Mikor Haynau bevonult Budapestre, súlyos helyzete volt a nevelőnőnek, mert őt a gyermekekkel együtt félig-meddig fogolynak tekintették. Hosszas tárgyalások folytak a gyermekek dolgában, végre is utána küldték őket szülőiknek Törökországba. Mathey kisasszony, bár szép kort ért, élete utolsó napjaig megőrizte a Kossuthéknál eltöltött idő emlékét.

Véres utcái harcz. Réthát temesmegyei községben a minap éjjel három álarozos rabló Pelezer János jómódu gazda házába s a magtárt sőt a szoba berendezését is kihordva a ház elé, zsákmányukat éppen kocsiakra akarták rakni, mikor Pelezerék felébredtek s összelármázták a szomszédokat. Ezek közül Quintus Péter pisztolyal ment a rablók ellen, akik, mikor látták, hogy körül vannak fogva, revolvert rántottak és hat lövést tettek, melyeknek egyike Quintus Pétert nyakszirten találta úgy, hogy menten eszmélet nélkül összerogyott. A nagy zürzavarban a rablóknak sikerült elmenekülni. Quintus sebesülését az orvosok halálosnak mondják.

Lapunk mai számában közölt *Fehér Miklós és Tsa* gépgyár-részvénytársaság hirdetésére lapunk t. olvasóinak b. figyelmét felhívjuk.

JENCSS-féle

Magyar Restitutios-Fluid

lovak és szarvasmarháknek.

Az állatok izomerejét fokozza, kitarthatóvá, erőssé teszi; megátalja a lábak merev bénulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2:60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCSS VILMOS gyógy-szertára.
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:

Dr. Egger, Nádor'gyógyszertárában
Budapest, VI., Váozl-körut 17.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

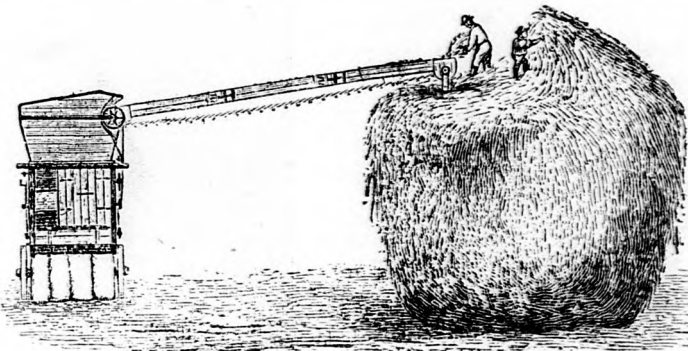
• GAZDASÁGI DOLGOK •

Önetető kéveadogatóval.

A géperőnek felhasználása a gabona feladogatására a cséplőgépre s egyuttal etetésére régen kísérlet tárgyát képezte, míg végre ujabban sikerült a kérdést megoldani és annak gyakorlati hasznát biztosítani.

Előnye ezen, ábránkon is bemutatott szerkezetnek, hogy kevesebb kézierőre van a cséplésnél szükségünk, hogy a gépet nem kell egészen belé az asztalra állítanunk s hogy a cséplőgép asztalán embe- reket nem kell alkalmaznunk, így tehát a szerencsétlenség is el van háritva.

A szerkezet munkája a következő. A szétoldott kévét az elevátorszerű kéveadogatóba téve, azokat

Önetető kéveadogatóval.

egy fölfelé mozgó elevator viszi fel a cséplőgép etetőnyílására alkalmazott önetetőbe. Itt egy tölesérszerű nyílásba jut a kéve, a mely csavarmenetes lévén, úgy fordítja meg a gabonát, hogy az kalászszaal lefelé jut a dobba.

A kéveadogató és az önetető is egy a cséplőgépen erre a célra alkalmazott kerék, illetve szijátétel által hozatik mozgásba. Az önetetőt és kéveadogatót egy *Golwer* Iván nevű gépész találta fel s Németországban szabadalmaztatta, de praktikus volta miatt azt hisszük mihamarabb gyártani fogják s el fog terjedni nálunk is.

Védekezés a káposztapillangó hernyója ellen.

A káposztapillangó hernyóját falánkságáról egyaránt mindenki jól ismeri, aki káposztatermesztéssel, ha kicsiben is, de foglalkozik, mert ha csak a háziszükségletre termesztjük a káposztát és nem halomszámra eladásra, akkor sem fordítunk gondot ezen falánk és kártékony rovar elpusztítására. Ha a bajt megakarjuk előzni, akkor a munka még tavasszal kezdődjék a csak itt-ott még gyéren röpködő fehér lepkék, t. i. a káposztapillangók összefogdosásával, hogy az le ne rakhassa a káposztalevelekre a tojásait, mert ezekből a tojásokból fejlődnek a falánk

hernyók és egy-egy ilyen fehér lepkének tavasztól őszig igen sok hernyóunokája lesz.

A káposztaföld tájékán nem szabad megtünnünk a gatz, dudvát, mert ezek egy részén, különösen a vadrepczén (és más keresztos virágu gyomon), nevelkedik fel a nyári káposztapillangók egy része, mely aztán a nyár derekán a káposztánkra rakja tojásait.

A nyári fehér lepke tojásait szép sárgaszínű esomócskákban tapasztja oda a káposztalevelek fonákjára. Ha a leveleket eleje táján fölhajtogatjuk, ezeket a tojásosomókat hamar meglátjuk és ujjunkkal szétnyomhatjuk.

A tojásoknak ily módon való elpusztítását néhány napi időközben meg is kell többször ismételnünk, mert a lepke nem egyszerre rakja le a tojásokat.

Ha a tojások elpusztításával megkéstünk, akkor a kikelő piezi hernyókat kell agyonnyomkodni, amíg egy csomóban vannak. Semmi körülmények között nem szabad a hernyóknak időt engedni arra, hogy a leveleken elszéledjenek, mert akkor már nagyon nehéz őket összeszedgetni, minthogy a levélrétegek közé úgy elbujnak, hogy ott őket megtalálni nagyon nehéz, meg költséges is a munka és egyszersmind kárbaveszett is.

Fontos dolog, hogy idejében fogjunk a védekezéshez, tehát mielőtt a baj megkezdődött és ha közben vannak egymás szomszédságában ilyen káposztatermesztők, nehogy a hanyag szomszédok földjén nevelkedett lepke a megtisztított kertbe is lerakja tojásait, érelyesen követelni kell mindegyiktől, hogy ezen eljárást egyenlően mindenki saját érdekében megtegyje.

A gabona megdülése.

Ha a gabona fejlődtségének bizonyos fokára hágott, bizonyos sejtesoportok feladatává válik a növény szilárdságát biztosítani, hogy az fejlődni, a magasba növekedni tudjon. Ezek a sejtek adják meg a növény várát, ezek az ugynevezett erőtadó szövetek.

Nagyon érthető tehát azon feltevés, hogy gabonáink azért dülnek meg, mert a gabona szalmájában

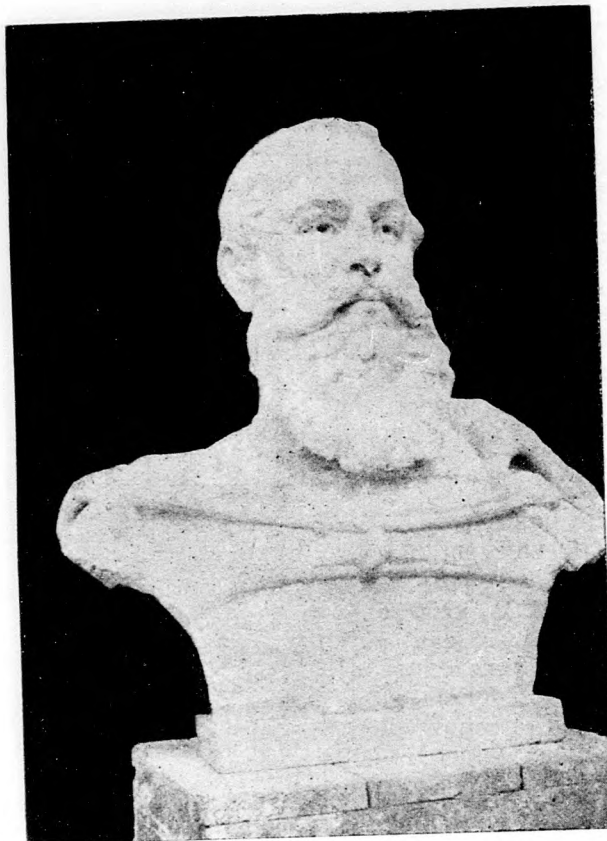
foglalt szövetek sejtek nem eléggé fejlődtek ki. A sejtek pedig akkor nem fejlődnek normálisan, ha nagy a beárnyékolás, ha kevés a világosság.

Sokat hangoztatott tanács az, hogy olyan külföldi, többnyire angol buzaféleségeket kell választani, amelyek szalmája erősebb. Igaz, vannak olyan vastag szalmájú buza és egyéb gabonaféleségek, hogy vetekednek a náddal, de ezeknek a szemtermése oly silány, minősége oly rossz, hogy ezért a vastag szalmájú buzaféleségek termelése éppen nem ajánlható. Sokkal többet ér az, ha mi oly mivélési módot alkalmazunk, hogy az erőtadó szövet ki- fejlődésére a kedvező körülmények megadassanak és megmaradunk a honi gabonaféleségeknél.

Első sorban is javítani kell a talajviszonyokat. Rá kell térni, ha az altalaj megengedi, a mély mivélésre, hogy a gyökerek jobban terjeszkedhessenek.

Kövérébb humusz-dus, nyirkosabb, különösen nitrogénben bővelkedő árnyékos fekvésű talajon sokkal ritkábban kell vetni. Nagyon helyes lesz még őszszel a vetőszántással a műtrágyákat beszántani, különösen a szuperfoszfátrágyát. Helyes lesz a laza talajokat hengerezni a kötöttebbeket boronálni s végül az óvatos sarlózással, legeltetéssel is sok gabona megdülését tudjuk elkerülni.

Vannak esetek a midőn semmi sem használható sikerrel a megdülés ellen és ezt a panaszt sokszor lehet hallani a gazdáktól. Ez az eset az, a midőn a gabona szalmáján gabona pusztító rovarokat lehet találni, melyek a szalmán élődve, azt meggyengítik s így azt a megdülésre alkalmasabbá teszik.

Damjanics János 48/49-es honvédtábornok szobra.

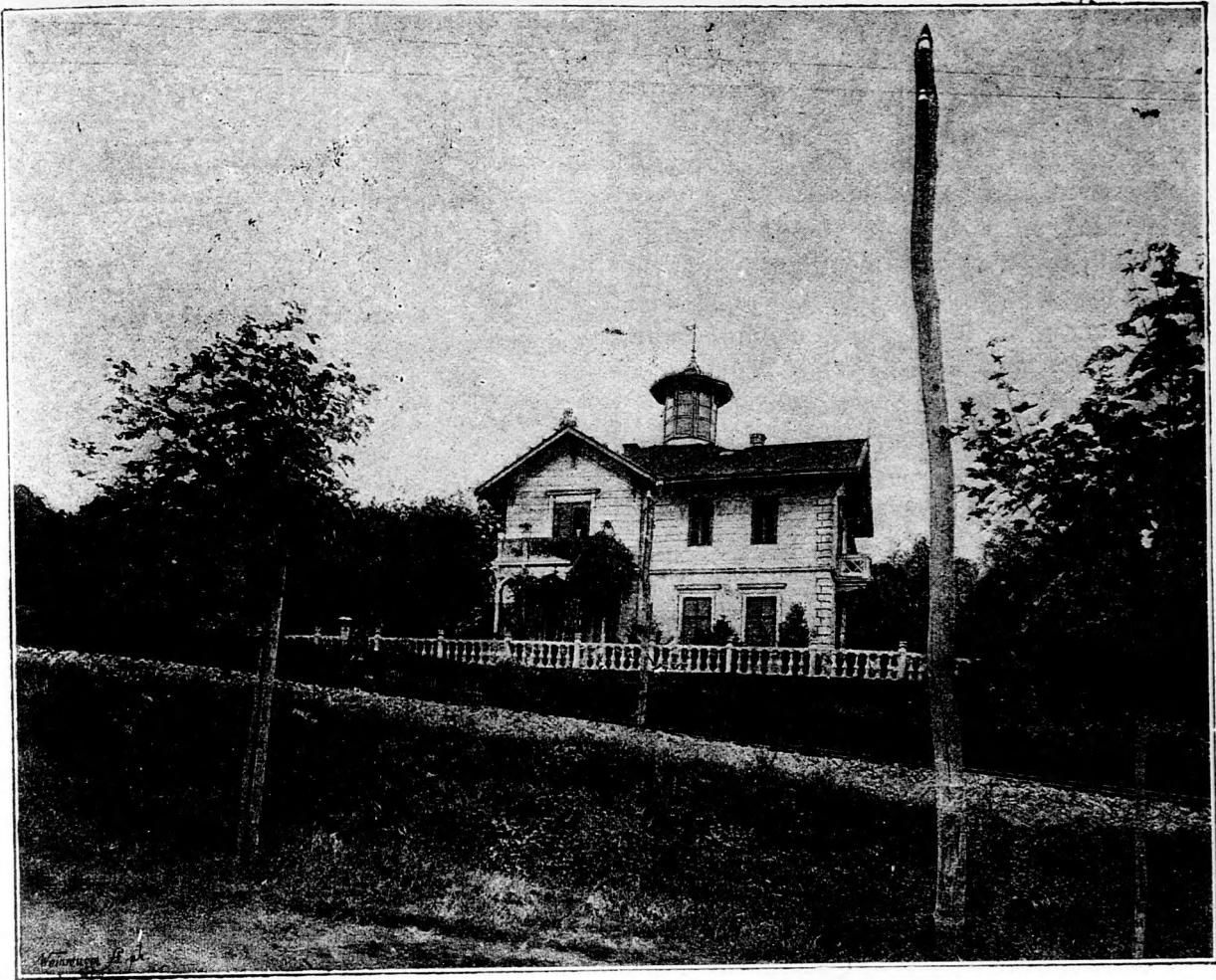
Siklódy Lőrincz műve.

A fővárosi «Damjanics-asztaltársaság» tulajdona.

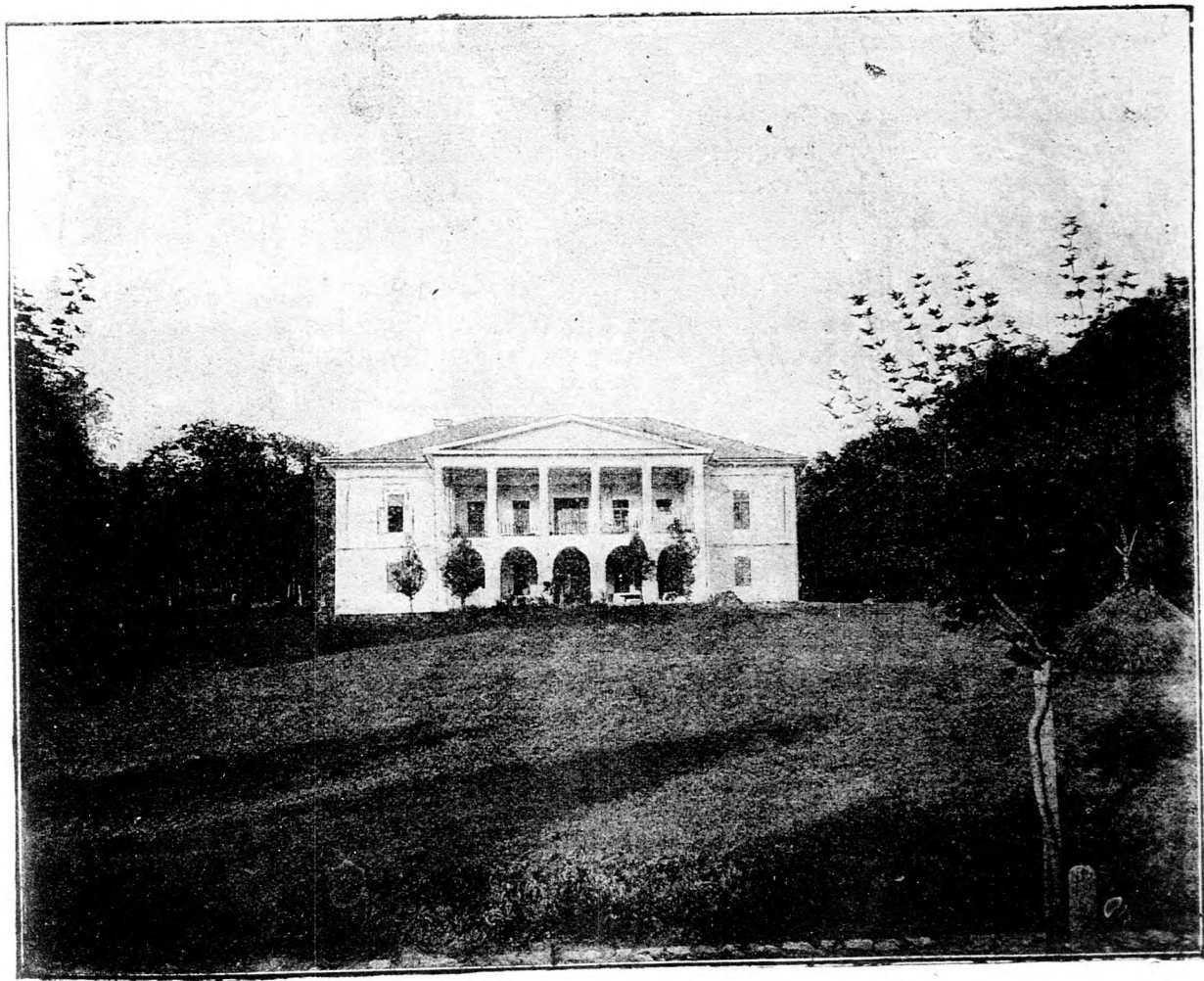
Milyen kacsát tenyészszünk.

Többször mondtuk azt, hogy a mi viszonyaink között csupán a magyar és a pekingi kacsát ajánljuk tenyésztésre. A magyar kacsának igen sok jó tulajdonsága van. Különösen nevezetese azon jó tulajdonságai, melyek tenyésztését olesóvá teszik. Ilyenek igénytelensége, fürgesége, takarmánykeresési ösztöne, edzettsége és szaporasága. Ezt a sok jó tulajdonságot még tetőzi kitűnő ízű husa és finom tolla.

A magyar fajta kacsája értékes állat, melyet föltétlenül meg kell becsülni s a további tenyésztés alapanyagául venni. Fődolog, hogy helyesen megválasszuk az anyagot és nemesítsük helyes kivá-

Leyer-nyaraló.

Libcsinszky-nyaraló.

lasztás által a meglevő, a birtokunkban levő saját baromfiállományunkat.

A sokféle kacsafajták közt a *pekingi* kaesa vált ki győzedelmesen s ma egész Európában nagyban tenyésztik. Hazánkban is igen jól bevált nemesak mint tisztavérben tovább tenyésztett, hanem mint a hazai kistestű magyar kacsaival való keresztezésben is. A *pekingi* kaesa testalkata ugy oldalról, mint fölülről téglányalaku s ha a kaesa áll, e téglánynak a föld színéhez képest 45° szög alatt kell állni.

Minden ezen alaktól eltérő kaesa a *pekingi* kaesának csak keresztezése vagy nem megfelelő körülmények közti tenyésztés eredménye lehet. Igen gyakran fordulnak elő hibák a kaesa hátsó részén s ezen hibák legtöbbször a szük far, hát és a szögletes hátgerincezben nyilvánulnak. A hátvonal majdnem egyenes legyen s maga a hát csupán egy kissé legyen domboru s ezt a domboruságot is a váll- és a lapoczkacsontok kölesönzik a hátnak. A nyaknak erősnek és vastagnak kell lenni, minthogy a test alakja tömör és vaskos s ennél fogva a nyak vékony s gyöngye semmiesetre sem lehet. A *pekingi* kaesa egyik szintén igen lényeges ismertető jele a helyes sárgás és a fedőtollak fehér színe, minek következtében a kacsa sárga színben játszóknak tűnnek föl.

Különösen a növendék-kacsák pehelytollazata erősen sárga a benne levő nagymennyiségű zsir következtében, az idősebb kacsaéknál a töben, pehelytollazat egy-két árnyalattal világosabb.

Az állatpolási és állatgyógyászati termelvényeket, melyek a mi tulnyomóan földmivelő és állattenyésztő országunkban oly nagy szükségletet és fogyasztási cikket képeznek, mindeddig külföldről szállították hazánkba s e révén is százezrek mentek ki tőlünk, újabb időben ezek már hazai készítésben és a külföldit felülhaladó jó minőségben, de jutányosabb áron kaphatók *Jenes Vilmos* gyógyszer-tárában, Budapest, II., Szénatér.

Őszinte elismeréssel kell adózni *Jenes Vilmos* gyógyszerésznek, hogy az állategészség és állattenyésztés emelése érdekében feladatává tette az állatgyógyászati cikkek készítését s azok jutányosabb áraival nagyobb elterjedésüket és közhasznú kihatásaikat elősegítse.

•**Góbbéságok**• kaczagtató székely históriák és elbeszélések. Ezt az érdekes és mulatságos könyvet a „*Független Ujság*“ előfizetői kedvezményes árban: **2 korona helyett, csak koronaért és 20 fillér postai díjért** rendelhetik meg az irónál. Legezélszerűbb az 1 kor. 20 fillért utalványon beküldeni *Péterfy Tamás*. Budapest. IX. Köztelek ezimre.

• MULATTATÓ •

Ákácsvirág...

Ákácsvirág, ákácsvirág!
Ugy jössz nekem, mint régi álom...
Szívem himnuszát önti rád,
Üdvözlötül karom kitárom...
Mosolyogtál rám éltem hajnalán,
A míg szüzáalom ült pilláimon, —
Te díszítéd fel védő kistanyám,
Őrizd, ha eljön alkonyom, sírom...

Ákácsvirág! te pergetéd
Szép gyöngyeid éjszín hajára;
Ki szívemmel szívet cserélt,
Kit égre vitt már angyalszárnya...
Te láttad szümnek vérző mély sebt,
Melyet mosolygón vert az albarát:
A but, a boldog, vesztett édenért,
A vért, a küzdést, elvesztett esatát...

Ákácsvirág, — letűnt napok
Fel-felhozója, üdvözöllek!
Leveleid emléklapok,
Őrzői bunnak, örömmek...
Mosoly, bu, könnyel, vérrel irtam azt, —
Árnyékkal, fényvel teliden-tele: —
A hogy tapodtam ezt a földsarat,
A mint vert, üldöz jó, balsors keze...

Ákácsvirág, — opál smaragd
Karácsonyfám e szép pünkösdbé!
Óh áldom a fény szárnyakat,
Melyek lehoztak erre földre...
Már átlapoztam emlékkönyvemet, —
Itt állok szemmel csüngve fűrtődön:
Törölve régi bu vert könnyemet —
Várom, szivembe száll-e még öröm?...

Ákácsvirág, — szeretlek én,
Ég illatszóró gyöngy edénye!
Tavasznak záró ünnepén
Ha jössz a rózsás nyár elébe,
S ha nem doboghat rád kihűlt szívem: —
Hajolj le, öntsd rám édes illatod, —
Reám, ki lenn már álmodón pihen, —
Hol vad marása bunak nem sajog,
A hol már nem fáj, nem fáj semmi sem...

Petrus Jenő.

HARCZBAN A SZABADSÁGÉRT.

A „Független Ujság” eredeti regénye. (21)

— Egyszerű dolog, — folytatta Inceze Mihály, az élelem-szállítóit, meg a más szállítóit támadjuk meg. A vasutat is kifoszthatjuk egyszer, de az már kényesebb dolog. Ott hamar nyakon csipnek, mert gyorsabb a gőzmasina a lónál. Csak oda teremti az ellenséget. Legjobb azért a vasutas hereze-hurezába távolról részt venni.

— Hogy menne az a távolról való részt vevés? — kérdezte Dénes, aki szintén érdeklődni kezdett az öreg Inceze tervei iránt.

— Például: ugye, hogy van dinamitunk?

— Vagyon bőven.

— Azt mondjátok, hogy az a házat is fölveti, ha megszorítják, ha szűk helyre teszik. Hát a vasuti hid alatt, az alapkövek között elég szűk helyet lehet találni. Megcsináljuk, hogy a vonat süsse be. No, lesz fájín komédia. Kiborulnak a kocsik. Felfordul a masina. Mi pedig távolról nézzük az ellenség veszedelmét. Ha az alkalom kedvező, akkor megrakodunk jól minden szükségességekkel. Ha közelget az ánglius, mi eltűnünk a szeme elől. Van itt hely bőségesen. Csak egyet igazán ajánlok!...

— Mi legyen az öreg?

— Ne időzzünk sokat egy helyen. Mozogjunk. A mozgékony seregről az ellenség sohasem tudja meg az igazat. Vagy többet gondol róla, vagy kicsinyeli. Ezt a jó fogást még az ősz Bem József honvéd tábornoktól tanultam 1849-ben, az Erdélyben lefolyó hadjárat alatt. A mozgékony hadat az ellenség előkészületei sohasem lepheti meg. De antul több szerencsés órája akad, mely kedvező dicsőséggel, sikerrel kecsgetti. Most pedig válaszz a teendőben vezérem! — szolitá fel Szabados Dénest az öreg.

— Hol kezdjem Inceze?...

Ezt a kérdést nem gunyolódásképpen mondotta Szabados, honvédszázados, aki parasztruhában inkább csavargóhoz hasonlított most, hanem a legkomolyabban. Tudta, hogy az öreg tisztában van azzal, amit mond. Tudja a helyzetet, mint tapasztalt ember szokta.

— Már én ott kezdeném, — beszélt az öreg, mintha nem is tanácsot adna, — hogy a csapatomat beosztanom kis részekre. Mondjuk: hét részre, mert ez igazi magyar szám. Kétszer hét ember jut minden csapatba s még akkor is marad fenn a vezérletre három, de jobb, ha csak hét-hét emberre osztod fel és minden háromhétnek egy vezetőt teszel. Négy ilyen háromszor hetes csapat és a vezetőség megtenné a kollő rendet. Azt is megmondom én, hogy kik legyenek a vezetők a kis csapatoknál. Mert a hét legény között is egy vezető kell legyen.

— Mond el a háromszor hetes vezéreket öreg!

— kérte Szabados Dénes.

— A három bur és Darkó István.

— Hiszen Darkó ellenséged neked!

— Otthon igen, de itt a legjobb emberem az én haragosom. Csak ő való vezető helyre.

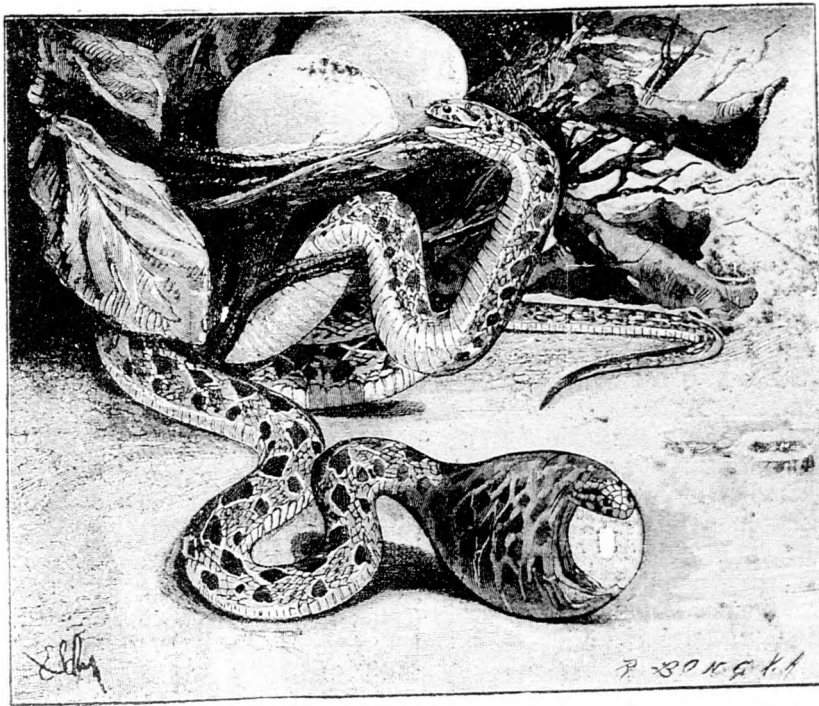
— Magadat elhagyod.

— Nem. Én Szabados mellett és Julesa mellett maradok. Nem való nekem a vezetés, csupán a tanácsokat osztogatom, amíg elfogadják.

A gyérszakállu bur azt mondotta, hogy helyesen beszélt az öreg. Neki is vannak és voltak tervei, de ezek után el sem mondja. Inceze Mihály igen jól teszi. Hagyjuk rá a tervezést. Csupán köves-sük őt.

X. Fejezet. Harcz az angolokkal.

A csapatbeosztás megtörtént. Az öreg Inceze Mihály tanácsa érvényesült, mert jó az öreg még a háboruban is. A hetes csoportok vezére mindenütt a legrátermettebb fiu lett. A burok is megkapták a vezető czímet. Mindenik megszemlélte a reá bízott csapatrészt. Szabados vala az összes vezetők között

Fészekrabló kigyó.

a fő. Zászlójuk nem volt ezideig, de most azt is szerezték. Könnyű farudra egy darab piros szövetet vontak.

Ez volt a csapat lobogója.

Az öreg Inceze erről is tudott valami eredetit mondani. Elnevezte Szabados Dénest a „vörös-zászló kapitányának.”

Mig ezek történtek, azalatt a szétküldött elő-őrök újabb hirt hoztak a csapat főhelyére, mely most is egy domb mögött vala. Jelentették, hogy az angol sereg a Tugela mellett fölfelé vonul északra, mert a nagy veszteség után belátta Buller, hogy itt nem bír átkelni a folyón.

A jelentésben az volt a legérdekesebb, mikor az előőrsk kimondotta, hogy őket is észre vették. Alighanem üldözésükre indulnak.

— No, azt nem várjuk be! — szolt az öreg Inceze.

— A támadást nem álljuk ki ép bőrrel, az bizonyos. Nincs más hátra, mint az öreg Inceze terve. Szétoszlunk, aztán egy meghatározott távoli ponton újra találkozunk.

— Például az alatt a kopasz hegy alatt! — és

Vuk-nyaraló.

a nyugatra eső „dombos” vidékre mutatott az öreg, hol egy magasabb kiemelkedés látszott.

— Fél napi járó föld az ide! — jegyezte meg Dénes.

— A közelben nem is jó találgatni. A magyar legény, ha neki ereszti a lovat, nem éri az angol utól. Ugy szét futunk, mint a fűjék. De vissza-vissza lövünk. A jó lovat mindenkor megtartjuk. A fegyvert is jó lesz elásni. Mert vissza kerülhetünk még ide fegyver nélkül. Akkor jó lesz.

A vörös-zászló kapitánya kiadta parancsát. Minden ember harcra készen legyen. Alig voltak készen a felszereléssel, már az újra kiküldött örök jöttek és jelentették az angolok közeledését.

Egy felderítő angol lovas csapat jött ellenük, mely két-háromszáz emberből állott. A dombhátat megszállotta egy bur és a Darkó vezetése alatt álló negyven ember. A lovakat a domb mögött hagyták néhány legény gondozására, ők pedig a domb oldalra árkot robbantottak és serényen elhelyezkedtek.

Az öreg Ineze még beszélt Darkóval, pedig ellenséges lábon állottaak odahaza.

— Te Darkó pajtás!

— Hallom.

— Azt akarom mondani, hogyha menekültök s az ellenség nyomon követ ne kiméld azt az istenrendelte dinamitot. Gyujts be belőle egy seregre valót és hányd el az uton. Majd prüszköl attól az anglus lova, ha szét pukkan... Isten áldjon!

Az öreg Ineze Mihály vissza jött a domb alá, hol a csapat zöme már felkészülődött. Indulásra várt. Még azt a néhány előőrsöt várták, akik a pusztaságon előre nyargalva puska lövésnyire bevárták az angol lovasokat. Az angol előőrsökre rá puskáztak aztán mintha vezetni akarnák az ellenséget, egyesesen a magyarok által megszállott domb felé szaladtak.

Játék volt ez nekik. Jó lóval a magyar fiu csak játszott az ellenség előtt. A jelt várták, hogy merre tartsanak. Mikor a megszállott dombhoz tíz pereznire voltak, a dombon kitűzték piros zászlót. oda vezették az üldöző angolokat.

(Folyt. köv.)

Képeinkhez.

Damjanics János szobra.

— Siklódy Lőrincz szoborműve. —

Az aradi tizenhárom magyar vértanu emléke örökké élni fog a magyar nemzet szívében, hiszen minden esztendőben eljön az évforduló és ráemlékeztet a szabadsághősökre. A tizenhárom hős vértanu között volt Damjanics János 48—49-es honvédtábornok is, kinek emlékét egy budapesti „*Damjanics asztaltársaság*” szoborban örökítette meg.

Június 15-én lesz az ünnepélyes leleplezés az asztaltársaság helyiségében és mi bemutatjuk a sikerült szobor képét olvasóinknak, hogy gyönyörköd-

jenek a magyar vértanu élethű alakján. Siklódy Lőrincz fiatal székely szobrász alkotása a Damjanics-szobor, melyet látva, sokat jósolhatunk a fiatalművésznek. Van benne tehetség, alkotás-erő, sok tudás, de még több szerénység. Ez a szerénység az igazi művész ember valódi sajátsága. Siklódytól sok szép alkotást remélünk s hisszük, hogy otthonában a Székelyföldön is, — ahol különben csak lenézést és gunt szoktak osztogatni a törekvő művészeknek, — a Damjanics-szobor sikerült alakja meglepetést kelt.

A Damjanics-szobor századokon át fogja hirdetei, hogy aki hazájáért halt meg, annak emléke tisztelve van, a vértanuhalált szenvedett hős honvédtábornok élete és halála pedig példányképpül áll előttünk. Emlékét tiszteljük és szívünkben őrizzük. Nagyságát csodáljuk.

Nyaralók. A forró nyár egyszerre beköszöntött június elsejével. Nap-nap után rekkenő hőség uralkodik és a székesfőváros magas házsorai közé beszorul a forróság. A nap melegen tűz le, az utca aszfaltjárói felolvadnak a melegbe. Bizony nem kellemes valami ilyenkor a szép fővárosban lenni. Aki teheti elmegy fürdőre, a vagyonosabb polgárság nyári lakába vonul a közeli telepekre, hol a zöld lombok közé épített nyaralókban kellemes az élet. Szépen, csinosan és kényelmesen vannak berendezve azok a nyaralók, melyek közül többet képekben is bemutatunk olvasóinknak.

Fészekrabló kigyó. A kigyók között igen sokféle gusztusu van élelem dolgában. Általánosan kedveli a kigyó a tejet, tojást, fiatal madárfiókat. Az óriás-kigyók persze nem elégszenek meg ilyen somnisséggel. Azoknak egy kecske, juh és más nagyobb állatok kellene. Mai képünkön a fészekrabló kigyót mutatjuk be, amint a madártojást lenyeli. Furesán néz ki a fészekrabló, alig bírja nyelni a jókora nagy tojást, de lassan beszippja, megemészti.

Apróságok.

Mikor ebédelték. — Mikor ebédelték tulajdonkép? — kérdi a fősvény nagybátyja kis hugától.

— Majd ha a bácsi elment, — azt mondta az édesanyám.

A legbiztosabb jel. — *Pali:* Hogy van beteg öcséd, jobban van már vajjon?

— *Feri:* Köszönöm kérdését, ma már *verést is kapott.*

Fináncz kapacitás. — *Nagybátyja:* Nézd Károlyka! Mert jól viselted magadat, adok valamit. Az egyik kezomben van egy ezüst forint, a másikban egy bankó. Melyiket akarod?

— *Károly:* Az ezüst forintot a bankóba göngyölve.

Gyermeki logika. — *Kati:* Mondja csak nagynéni mi az a telegráf?

— *Néni:* Az fiam olyan valami, mely ha valamit közölnek vele, abban a pillanatban tovább adja az egész világnak.

— *Kati:* Ah, hisz akkor te is telegráf vagy nénikém.

— *Néni:* Hogy-hogy?

— *Kati:* A papa épp tegnap mondta a mamának, hogy: ne szólj a nagynéninek, mert különben mindjárt *mejtudja az egész világ.*

Fekete felelet. Valaki kérdezi a diákot, hogy ha a színekről alapos fogalma van, mondja meg, mi a legfeketébb?

— Ha egy vak, fekete lelkű szerencsen, fekete frakkban koromsötét éj közepén egy négy öles mélységű pinczében ül, lekvárt eszik és tintát iszik.

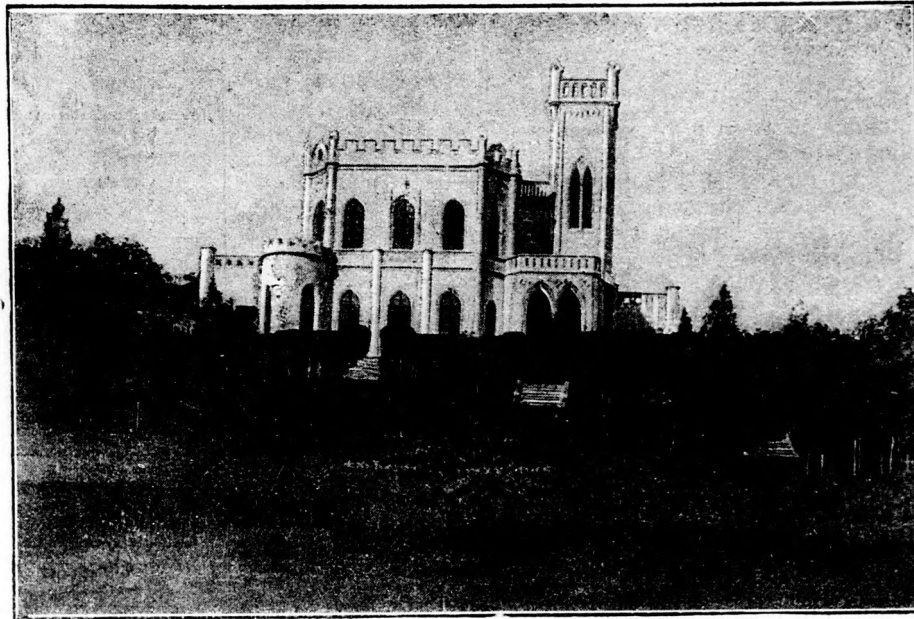
Számrejtvény.

— Lengyel Ferencztől. —

11, 10, 15, 6, 7, 8, 12.	Mogyoróhoz hasonló;
35, 34, 4, 8, 16.	Magyarországi folyó;
5, 14, 13, 13, 31.	Jó gazdasszony szerszáma;
1, 25, 9, 28, 19.	Fellelhetsz minden házba;
27, 2, 26.	Ezt tehenekből fejik;
36, 37, 38, 39.	Ködöt így is nevezik;
3, 20.	Sokak tüzelő szere;
32, 33, 23, 24, 10, 21.	Árpád apánk nemzete;
29, 18, 30, 5, 33.	Hármas halmink egyike;
17, 22, 9.	Törzsünk hátulsó része.
1—39.	Régi népdal kezdete.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni. A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő 1902. június hó 14.

A „Független Ujság“ 22. számában közölt talány megfejtése

Mauthner-nyaraló.

Helyesen fejtették meg: Mercz Károlyné, Hefty Paula, Vitze Anna, rajeczi Burián Sarolta, Pestality Ilonka, Reindl Lőrincz, Noszterius Gyula, Szuh József, Bodnár Imre és Nándor, Takács László, Holczman Jakab, Falk János, ifj. Szathmáry Sándor, Milis János, ifj. Sebők János.

A sorshuzásnál rajeczi Burián Sarolta neve (Budapest) jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás „Közös sors“ című eredeti székely regényét küldöttük meg.

• LEVELES SZEKRÉNY •

H. L. urnak, D ö m s ö d. Méhei, mint írja dermedt állapotban vannak. Tényleg létezik a méheknél egy ilyen betegség, a minek dermedet a neve s veszélyes, mert ragadós is lehet. Legjobb lesz a beteg kaptárt a méhekből eltávolítani s gondosan ügyelni a baj továbbterjedésére, amit tisztasággal lehet legjobban elérni. — **S. J.** urnak, P u r n y o g. Leveléből nem értjük, hogyan akarja a szőlőszetet tanulni, könyvből e, vagy valamelyik iskolában, gyakorlati uton is. Ha ez utóbbi a választása, úgy a m. kir. vinczellér-iskolákban, amilyen Kecskeméten, Tapolezán, Tarcalon, Munkácson és Pécsen vannak, hol egyszerű vinczellérekét szőlőmunkásokat és munkavezetőket képeznek ki. Könyvből a szőlőszetet jól meg tanulni nehezen fogja. Olvasgatni azonban ajánlhatjuk a földmivvelésügyi miniszter kiadványában megjelent szőlőszeti munkát, „Utmutatás a szőlőmivvelésre“ címűt, amelyet a földmivvelésügyi miniszteriumból, vagy Nágál Ottó könyvkereskedésénél rendelhet meg 1 korona árban. — **V. J.** urnak, K a r l ó c z a. Zöld bükkönnyel trágyázni a földet úgy lehet, ha azt, teljes tömegében, illetve a mikor legdusabb, alászántja. Ez az eljárás *zöldtrágyázásnak* nevezetik s haszna abból áll, hogy tápanyagokban gazdagítja a földet. A műtrágya ára iránt forduljon a Hungária műtrágya-gyárhoz, Budapest V. ker. Fürdő-utca 8. sz., megírván azt is, milyen trágyát akar venni. — **Danda Sándor** urnak. Tessék lapunk 23. számában a levél-szekrényt elolvasni, hol a feleletet megtalálja. Sorsjegyeiről a jövő héten. — **Darkó Lajos** urnak. Kár ilyen valótlan vádakkal illetni a szerkesztőséget. Mi kötelességünket körömszakadásig teljesítjük és bizony irtunk a negyvennyolcas agghonvédek nyugdíjazásáról is. Tessék

eolvasni a „Független Ujság” 1901. évi 31. számában (482. oldalon) a vezetőcikket, mely a lap első helyén méltatta az országos eseményt, midőn a hivatalos lap közölte. Ugy az eljárás, mint a tényleges 48/49-es honvédsége bizonyítása végett tessék a szolgabíró urnál jelentkezni. A nyugdíj nagysága a következő: tábornok 4000, ezredes 960, alezredes 816, őrnagy 720, százados 624, löhadnagy 552, hadnagy 504, őrmester 144 tizedes 96, köztisztviselő 72 korona. Üdvözlét. — **Bodnár Imre** urnak. Ügye annyira bonyolódott, hogy arra csakis ügyvédünk véleménye után felelhetünk. Amint ügyvédünk válaszol, az alapos feleletet megadjuk. — **Still József** urnak. Katonai ügyben úgy az anyakönyvvezető, mint a plébános bélyegmentes anyakönyvi kivonatát köteles adni. Ami a megírási díjat illeti, az 1—2 kor. szokott rendszeresen lenni. Különbben a megírási arszabály benne van az egyházi Comonica visitatióban. Mindenféle egyházi nyomtatványok végett forduljon teljes bizalommal a „Szent István-Társulat” igazgatóságához. (Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 28.) — **Noszticzius Gyula** urnak. Hogy a nevezett takarékpénztár mikor fog fizetni, azt megmondani nem tudjuk és arról a kormány sem tehet, ha az emberek a jó és rossz között mindig a rosszat választják. Részünkről sohasem szününk hirdetni a szövetségi eszmét, ahol ilyesmi elő nem fordulhat, mert felelős mindnyájáért minden szövetségi tag. A szövetségek létesítésére pedig a kormány is segídeket nyújt, a bukófélben levő takarékpénztárak helyett pedig, mint magánintézetekért a fizetést el nem vállalhatja. — **Cs. Ö.** urnak Gerebeny. Mi levelét tényleg átadtuk a képviselő urnak és tudunkkal intézkedett is a képviselő ur. Mint írja, azonban az ügyben semmi sem történt. Ajánljuk tehát, hogy ha ügye valóságos alapszik és azt tanúkkal igazolni tudja: tegyen jelentést a belügyminiszteriumban. De kérjük előre is és figyelmeztetjük, hogy ügye igazolásánál minden rendben legyen, különben visszafelé sül el a puska, mint mondani szokás. A jelentésre 1 koronás bélyeg kell. Rövid, de tárgyilagos előadás és a tanukra kivatkozás. Czimezze a magyar kir. belügyminiszteri hivatalhoz (Budapest.) — **Miklós Sándor** urnak. Bálrendezéshez engedélyért a szolgabíróhoz kell folyamodni s koronás bélyeggel ellátott kérvényben, akár saját helyiségében, akár más helyen van tervezve a bál megtartása. Mi azonban az esetből és a megleletezésből azt gyanítjuk, hogy a kérvényt többen irták alá, pedig azt csakis az elnöknek kellett volna. Mert tudni való, hogy az ilyen kérvényt ahányan aláírják, annyi egykoronás bélyeg ragasztandó arra. Ha az eset nem így volna, akkor helytelen a megleletezés. A vásárbérlő csakis a vásártéren helyet foglaló eladóktól szedhet helypénzt. A szövetségeknek egyenesen beszállított tojásról, mivel az nem a piacra lett vevő, következésképpen piaci helypénzt sem szedhetnek érte. Ha az

eset valóságnak megfelelőleg úgy van, amiként írja, akkor tessék a vásárbérlőt az illetékes pénzügyigazgatóságnál feljelenteni. A feljelentés egykoronás bélyeggel látandó el, minden aláírás után, de elég egy aláíró.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti placzi árai.

Budapest, 1902. június 7-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) **Buza** 18'90—19'10 K. **Rozs** 14'20 K-tól 14'40 K-ig. **Árpa** 11'20 K-tól 12'20 K-ig, jobb minőségű 14'00 K-tól 17'50 K-ig. **Zab** 14'80 K. **Tengeri** 10'20 K. **Liszt** ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	27 00	27'20	26 60	26'00	25 60	25'20	24'30	22'60	11'40

Buzakorpa finom 8 80 K, durva 9 00 K.

Egyéb magvak: *mák* 25—28 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 11—12 K, aprószemű 14—15 K, *tarka* 11—12'00 K, *lencse* 12—13 K, *orsós* héjas 18—36 K, *lóhere* 46—56 K, *lucerna* 64—66 K. **baltacim** 26'00—28'50 K.

Takarmányvásár. Réti széna 540—740 fillér, muhar 680—760 fillér, zsupszalma 320—380 fillér, aloraszalma 240—280 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizalt ürű 40—43 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 108—112 fillér, 260—280 kg.-mos 104—108 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 108—112 fillér, szerb 96—108 fillér.

Marhavasár. Következő árak jegyeztettek: **Hizott magyar ökör** jobb minőségű 62—68—, középminőségű 52—60—, alárendelt minőségű magyar ökör 46—50—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 58—64'00, magyar tehén középminőségű 54—58'00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44—, 58'00, szerbiai ökör jobb minőségű 42—66—, kivitel —, középminőségű 32—38—, szerbiai bika 46—67—, szerbia bivaly 36—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élsúlyban Élő borjú 70—83 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyúk páronként 2'20—3'40 K, csirke 1'20—1'40 K, kappan hizott 3'00 K.—7'20 K. Rucza 0'00—0'00 K. Lud sovány 6—8 K. Pulyka sovány 0—0 K.

Tojás alföldi 56—58 K, erdélyi 60—64 K, ládánként. Tea. tojás 100 drb 2'80—3'80 K.

Tejtermékek. Teavaj 2'10—2'20, tejföl 62—80 fillér literenként, főzővaj 1'60—1'80 K, tehénturó 12—18 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0'00—0'00 1 q 3'00—7'00 Petrezselyem 100 kötés 0'00—0'00, 1 q 5—8—, zeller 100 drb 1'60—3'00, karalábé 1'00—1'60, vöröshagyma 100 kötés 0'00—drb 0'00 q 6'40—7'60, foghagyma 26—30—, vörösrépa 100 drb. 1—1'20, fehérrépa, fejeskáposzta 5'00—9'00—, kelkáposzta 100 drb 1'60—2'00, vöröskáposzta 08—14—, fejesaláta 4'00—5'00, kötött saláta 0'00—0'00, burgonya rózsa 1 q 3'40—3'60, sárga 3'40—3'80.

A Sohr „Szent-Antal” kaszagyár 100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal” kaszát tud előmutatni. 200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 közül 5 rosszat tud előmutatni.

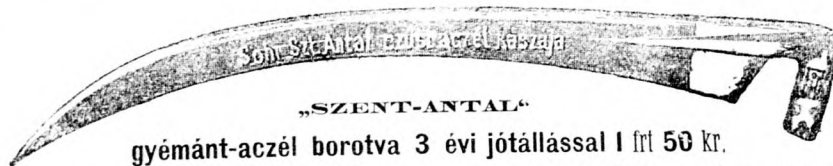
Megrendelési cím: **Sohr József, Somogy-Szill.**

Az egyedüli kasza, mely minden tulajdonosát várakozáson felül kielégíti, a „Szent-Antal” kasza. Ezen kasza közkedveltségnek egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönségnek, mert a „Szent-Antal” jegyű kaszának erős orma és nyaka és igen vékony pengéje van, nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ez egy rendes kaszák ember kezéhez van igazítva. Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a „Szent-Antal” kaszánál nem eshetik meg, mert az kikalapálva és kipróbálva adatik el a gazdaközönségnek. A „Szent-Antal” kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150—180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben is kaszálni. Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelő egy új kaszára kicserélem. (De tapasztalathoz tudjuk, hogy ezek közt nincs egy rossz sem.)

A „Szent-Antal” kasza árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú
90 kr.	95 kr.	1'05 frt.	1'10 frt.	1'15 frt.	1'20 frt.	1'25 frt.	1'30 frt.

5 darab megrendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab rendelésénél a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld. Amergaui kaszakő a legmegfelelőbb a „Szent-Antal” kaszához, darabonként 20 kr. „Diadal” ezüst-aczél kapálókészülék: üllő és kalapács párban 85 kr. Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

gyémánt-aczél borotva 3 évi jótállással 1 frt 50 kr.

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

Millennium legújabb szerkezetű
fűkaszáló-, marokrakó-
és kévekötő-aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült Sack-rendszerű, aczellöntésű ekefővel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

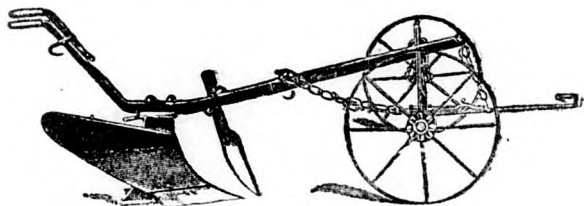
A magy. kir. államvasutak gépgyárának tokomobil-ésépítő-
gép- és „Millennium” aratógépgyártmányaira a párisi nem-
zetközi kiállításon a legnagyobb kiüntetéssel, a **Grand**
Prix-t nyerték.

BÄCHER RUDOLF

kizárólagos ekegyára

Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Egy és többvasu aczélekéi, és talajművelő esz-
közéi elismert elsőrangú gyártmányok.

MELICHÁR FERENCZ

kizárólagos vetőgépgyára

Budapest, VI., Nagymező-utca 68. sz.

A világhírű

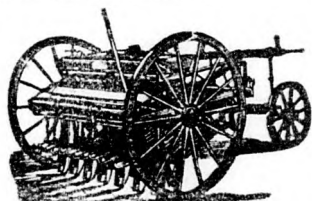
„Unicum Drill” sorbavető gépek

egy sik mint hegyes talajon egyaránt kitűnően dolgoznak.
Valamennyi magnum egy és ugyanazon vetőkörongokkal, a
fogaskerekek kicserélése nélkül vehető.

Magyarországi vezérképviselő:

**Szücs
Zsigmond.**

Kívánatra árjegyzék ingyen és
bérmetve.

1901. évi forgalom 26000 mmázs.

Felhívjuk

**a t. cz. gazdaközönség
figyelmét**

**a budapesti
gyapju-aukcziókra**

melyek idei első sorozata

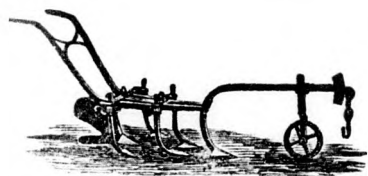
f. évi július hó 9-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverés” vállalat Bud-
pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

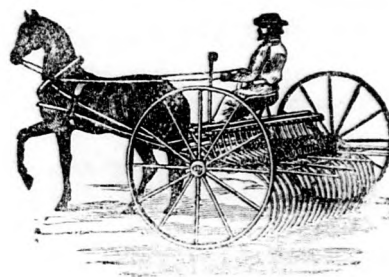
KÜHNE E.

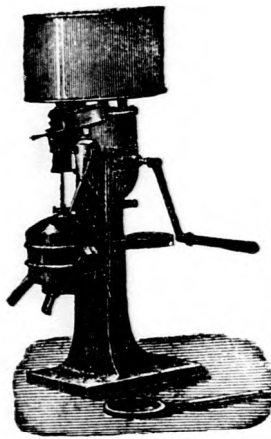
A lakult
1856-ban.

mező-
gazdasági
gépgyára **MOSONBAN.**

A tavaszi időnyre Schloer-féle MÜTRÁGYASZÓRÓGÉPEK, répatermeléshez kétsoros chili-
salétromszórók, LEGÚJABB SZERKEZETŰ KÉZI EGYSOROS és TÖBBSOROS KAPÁLÓ-
ESZKÖZÖK, cukorrépa, kukorica, burgonya stb. megmunkálására. AMERIKAI KÉZI-
KAPÁLÓ (kor. 16-50), OSBORNE-féle „COLUMBIA”-cult vator, HOLLINGSWORTH „HEURÉKA”
és „KEDVENCZ” szénagereblyék. OSBORNE-féle HIRNEVES COLUMBIA FŰKASZÁLÓ ÉS
ARATÓGÉPEK. JÁRGÁNYOS CSÉPLŐKÉSZLETEK minden nagyságban. Elkészett vetések
eszközlésére: MERITŐKÖRONGOS és TOLÓKEREKES SZÓRVAVETŐGÉPEK. EKÉK, BORONÁK,
HENGEREK, HUNGÁRIA- és MOSONI-DRILL sorvetőgépek.

Főraktár: BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 57/a.

„SIEGENA“

név alatt kerül ezentul for-
galomba a „MÉLOTTE“
rendszerü jelenleg legjobb és
legolcsóbb

tej- főlözőgép

(Magy. szabad. 20232. sz.)

mely

a következő előnyökkel bír:
Legtartósabb szerkezet!
Legnagyobb munkabírás!
Legkönnyebb hajtás!
Legtökéletesebb főlőzés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

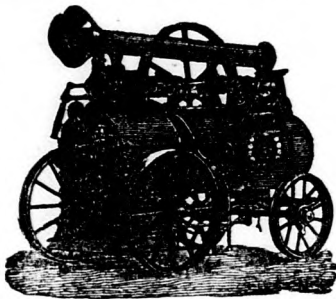
Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindenemü tejjgazdasági
gépek.

A magyar kir. állam-
vasutak gépgyára gazd.
gépeinek eladása.

Használt és jól javított
gőzcséplőkészletek.
Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bér-
mentve.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
Alakult 1900. erkölcsi támogatásával Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.080.— kor.
Tartalékok	111.053.60 kor.
Összesen	1.779.133.60 kor.
Első évi főlőség	90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az
ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
és az 1901. évi fizetfeleslegből ugy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva
volt tagok 4%-os díjvisszatérítést nyernek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők köz-
vetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban kész-
séggel szolgál az igazgatóság.

Alfa-Separator * * *

* * * Részvénytársaság

BUDAPESTEN.

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8—10.

.. Tejjgazdasági gépgyár...

Tejjgazdasági eszközök és gépek gyártása.

.. Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése. . .

Árjegyzékek, tervek és költségve-
tések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
eddig több mint 500 első
díjat nyertek. — Évi gyártás
körülbelül 45000 darab.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemü nyomtatványhos szükségelt

Chemigrafia, chromotypa, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografiallag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta
káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal, —

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli
tartalommal, —

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)
továbbá mindennemü egyéb —

Műtrágyaféléket, azonkívül —

Rézgáliczot (98—99%) elismert kítűnő minő-
ségben szállít a —

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.